

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

«Politico»-ի
Հրապարակումը Եւ
Ամերիկայի
Կասկածելի Հերքումը

Հայաստանի եւ սփիւրի մէջ հայութեան նօտ մեծ նտահոգութիւն յառաջացուց Ամերիկան հեղինակաւոր առցանց լրատուամիջոց «Politico»-ի այն հրապարակումը այն մասին որ, Ամերիկայի պետական քարտուղար Ենթընի Պլինքըն ԱՄՆ-ի խունը մը օրէնսդիրներու հետ հանդիպման ընթացքին նախազգուշացուցած է, թէ յառաջիկայ շաբաթներու ընթացքին Ատրպէճանը կրնայ ներխուժել Հայաստան: Յայտնի չէ թէ, Պլինքըն ի՞նչ առաջարկած է այդ վտանգը կանխելու համար, եթէ անշուշտ խօսած է այդ մասին:

Աւելի ուշ «Արմենֆրես»-ին տուած մէկնաբանութեան մէջ Պետական Քարտուղարութեան խօսնակ Սեբիու Սիլլը յայտնած է, որ յոդուածին մէջ տեղ գտած տեղեկատուութիւնը «սխալ է» եւ «չ'արտացոլեր այն, ինչ պետական քարտուղար Պլինքընը ըսած է օրէնսդիրներում»:

«Միացեալ Նահանգները խստօրէն կ'աջակցի Հայաստանի ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան: Մենք ընդգծած ենք, որ այդ ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան որեւէ խախտուն պիտի յանգեցնէ լրջագոյն հետեւանքներու», աւելցուցած է խօսնակը:

Ներկայիս մտահոգուելու պատճառներ կան, քանի որ, Ատրպէճան Արցախի մէջ իր նպատակներուն հասնելէ ետք պիտի փորձէ նաեւ «Զանգեզուրի միջանցքի» եւ վերջերս ալ 8 գիւղերու մասին իր պահանջները պարտադրել Հայաստանին՝ սպանալիքներու եւ կամ ռազմական սահմանափակ գործողութիւններու միջոցաւ, առանց լայնածաւալ պատերազմի անցնելու:

Հայաստանի սահմաններուն պաշտպանութիւնը եւ Պաքուի ախորժակները զապելու հիմնական երաշխիքը կը շարունակէ մնալ հայկական բանակը, որուն կարողութիւնները բարձրացնելու նպատակով վերջին տարիներուն կը տարուի մեծ աշխատանք՝ յատկացնելով նիւթական հսկայ միջոցներ: Այս ուղղութեամբ վերջին շրջանին ամենէն նշանակալից իրադարձութիւնը հանդիսացաւ Ֆիրանայի հրապարակային յայտարարութիւնները՝ Հայաստանի հետ ռազմական գետնի վրայ համագործակցութեան վերաբերեալ:

Չար. էջ 6

**Վարչապետ Փաշինեանի Ելոյթը Սթրապուրկի Մէջ
Երբ 100 Հազար Հայերը Լեռնային Ղարաբաղից Փախչում էին
Մեր Ղաշնակիցները իշխանափոխութիւն Անելու Կոչեր Հնչեցնում**

Հոկտեմբեր 17-ին, Մթրասպուրկի մէջ՝ Եւրոպական Խորհրդարանին առջեւ ելոյթ ունենալով վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան յայտարարեց, որ պիտի շարունակէ խաղաղութեան օրակարգը եւ որ պատրաստ է Ատրպէճանի հետ մինչեւ տարեկերջ խաղաղութեան պայմանագիր կնքելու, բանալու Մեղրիի երկաթուղին՝ ոչ որպէս արտաստարածքային միջանցք: Բայց նաեւ մտավախութիւն յայտնեց, որ Ատրպէճանի նախագահ Իլհամ Ալիբելը այսպէս կոչուած միջանցքի հարցը կրնայ դարձնել Հայաստանի դէմ նոր յարձակման եւ տարածքներ գրաւելու պատրուակ:

«Նմանօրինակ ամենաթարմ եւ ամենաողբերգական դէպէրը տեղի ունեցան բոլորվին վերջերս, երբ Ատրպէճանը, ի կատարումն ցեղացին գտումների իր երկարածեալ քաղաքականութեան, լայնածաւալ յարձակում իրագործեց:

Եւրոպական Խորհրդարանին առջեւ ելոյթ կ'ունենալ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան

Լեռնացին Ղարաբաղի վրայ: Այն ժամանակ, երբ հարիւր հազար հայերը լեռնացին Ղարաբաղից փախչում էին Հայաստանի

Հանրապետութիւն, անվտանգացին ոլորտի մեր դաշնակիցները մեզ ոչ

Չար. էջ 5

Կարօ Փայլան Հիւրընկալուեցաւ ՍԴՀԿ Կլէնտէլի Գրասենեակէն Ներս

Կարօ Փայլան շրջապատուած ՍԴՀԿ ներկայացուցիչներով

Կիրակի, Հոկտեմբեր 15-ի երեկոյան Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Կիէնտէլի գրասենեակիններուն հորհրդարանի հայ նախկին անդամ Կարօ Փայլանը: Հանդիպումին ներկայ էին ՍԴՀԿ Կեղրոնսական վարչութեան, Արեւմտեան Ամերիկայի վարիչ Մարմինի եւ Հայ Ամերիկեան Խորհուրդի անդամներ:

ՍԴՀԿ Կեղրոնսական վարչութեան ատենապետ Տոքթ. Համբեկ Մարտահեան ողջունելով Կարօ Փայլանին շեշտեց որ, անոր տեսակէտները՝ Հայաստանի ու Հայութեան վերաբերող հարցերու շուրջ կը համընկին Հնչակեան Կուսակցութեան տեսակէտներուն հետ:

Կարօ Փայլան իր ներկայացուց իր գնահատականները Հայաստանի դիմագրաւաւած ներկայի

մարտահարաւէրներու կապակցութեամբ, յայտնելով թէ վասանները լուրջ են եւ անհրաժեշտ է, որ հայութիւնը այս հանգրուանին համամեթուի եւ զօրաշարժի ենթարկուի:

Երկուստեք յայտնուեցաւ այն կարծիքը, որ կարելի չէ ամբողջութեամբ ապաւինիլ այլ պետութիւններու վրայ եւ պէտք է ունենալ հզօր բանակ պաշտպաննելու համար Հայաստանի ինքնիշխան տարածքը:

Կարեւոր նկատուեցաւ նաեւ Հայաստանի ժողովրդավար դիմագիծի պահպանումը:

Կարօ Փայլան տեղեկացուց որ, ինք մասամբ հաստատուած է Ուշաշնկթըն՝ քաղաքական լրջանակներուն հետ շփումները զարգացնելու նպատակով:

**Պետական
Քարտուղարութիւնը
Կը Հերքէ, Թէ Պլինքըն
Յայտարարած է
Հայաստան
Ատրպէճանի
Հնարաւոր
Ներխուժման Մասին**

Միացեալ Նահանգներու Պետական Քարտուղարութիւնը կը հերքէ «Politico» պարբերականի հրապարակումը, համաձայն որուն՝ պետական քարտուղար ինթընի Պլինքընը ԱՄՆ օրէնտիրներու հետ հանդիպման ատեն նախազգուշացուցած է, թէ յառաջիկայ շաբաթ ամբողջութիւնը ընթացքին Ատրպէճանը կրնայ ներխուժմել Հայաստան: «Արմէնֆրես»-ին տուած մէկնաբանութեան մէջ Պլինքընը կը հայտանակ Քարտուղարութիւնը կը հայտանակ ԱՄՆ օրէնտիրներուն»:

«Միացեալ Նահանգներու խօսնական Քերթիու Միլլը ըստ կ'աջակցի Հայաստանի ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան: Մինք ընդգծած ենք, որ այդ ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան որեւէ խախտուն պիտի յանգեցնէ լրջագոյն հետեւանքներու», աւելուած է Պլինքընը: «Միացեալ Նահանգներու խօսնական Քարտուղարութիւնը կը հերքէ Հայաստան Ատրպէճանի Հնարաւոր Ներխուժման Մասին»:

«Միացեալ Նահանգներու խօսնական Քարտուղարութիւնը կը հերքէ Հայաստանի ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան: Մինք ընդգծած ենք, որ այդ ինքնիշխանութեան եւ տարածքային ամբողջականութեան որեւէ խախտուն պիտի յանգեցնէ լրջագոյն հետեւանքներու», աւելուած է Պլինքընը:

Lntfr

**2500 Անձ Արդէն Իսկ Հեռացած Է Հայաստանէն
Ամէն Ինչ Պիտի Ընենք, Որպէսզի Բոլորը Մնան.
Վարչապետ Փաշինեան**

Երբ Հեռանալին Հարաբեղի
մեր քոյրերն ու եղբայրները
իրենց տուները վերադառնալու
հարաւորութիւն չունենան, մեր
քաղաքականութիւնն է, եւ մենք
ամէն ինչ պիտի ընենք, որ բռնի
տեղահանուածները մնան Հա-
յաստանի Հանրապետութեան
մէջ։ Այս մասին կառավարու-
թեան նիստին յայտնեց ՀՀ վար-
չապետ Նիկոլ Փաշինեան. «Կա-
ռավարութեան նապատակն է որ
այդ մարդիկ առանց բացառու-
թեան, մնան, ապրեն եւ աշխա-
տեն Հայաստանի Հանրապետու-
թիւնում»։

«Ես ամէն օր ստանում եմ
թիւերը, թէ Ղարաբաղից եկած
քանի մարդ է դուրս եկել Հա-
յաստանի Հանրապետութիւնից։
Այս պահի դրութեամբ մօտ 2500
մարդ է դուրս եկել Հայաստա-
նից, եւ ես յոյս ունեմ, որ նրանք
պարզապէս այս ցնցումային
իրավիճակը յաղթահարելու հա-
մար դուրս են եկել՝ այնտեղ
իրենց բարեկամի մօտ ինչ-որ
ժամանակ անցկացնելու եւ վե-
րադառնալու։ Մենք ժողովր-
դագրութեան հետ կապուած
ծրագրեր ունենք, բնակարանի
ապահովման, սահմանամերձ գիւ-
ղերում տներ կառուցելու, զար-
գացման ամենատարբեր ծրագ-
րեր ունենք», ըստ ան։

Վարչապետը վստահեցուց,
որ այն քաղաքականութիւնը,
որ կառավարութիւնը կ'իրա-
կանցնէ Հայաստանի քաղաքա-
ցիներուն համար, նոյնը պիտի
կատարուի արցախցիներուն
աջակցելու նպատակով։ Մաս-
նաւորապէս, կառավարութիւնը
ժողովրդագրութեան, բնակա-
րաններու ապահովման, սահ-
մանամերձ գիւղերուն մէջ տու-
ներ կառուցելու հետ կապուած

ՃՐԱԳՐԵՐ ՌԵՆԻ:

«Մենք բոլոր այդ ծրագրերով ամէն ինչ անելու ենք, որպէսզի Հայաստանում մնալու հնարաւորութիւնները առարկայական եւ ենթակայական որեւէք բանով չսահմանափակուեն, թւում է, թէ սրա մասին ասելու անհրաժեշտութիւն չկացէլ, բայց հաշուի առնելով մի շարք ազդակներ, հանգամանքներ, ես հարկ եմ համարում այս մասին շատ բարձր ու պաշտօնապէս յայտարարել: Դուք գիտէք, որ հինգ ճզնաժամի օրերին տարածում էին մարդկանց շրջանում, թէ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը չի ուղղում ընդունել Լեռնային Ղարաբաղից բռնի տեղահանուածներին, Հայաստանի Հանրապետութիւնը չէր ուզում, որ Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդը ստիպուած լինի լքել իրենց տները, բայց եթէ դա տեղի է ունեցել, մէնք գործով ապացուցեցինք, որ նոյնպիսի գորովանքով ենք վերաբերում Լեռնային Ղարաբաղի մեր քոյլերին ու եղբայրների կարիքներին, ինչպէս Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիների պարագայում», բայց ան:

Կառավարութեան նիստին
Փաշինեան անդրադարձաւ նա-
եւ Արցախէն բռնի տեղահան-
ուած մարդոց ֆինանսական
աջակցութեան տրամադրման:
Փոխվարչապետ Տիգրան Խա-
չատրեան տեղեկացուց, որ
առանց բացառութեան 100 հա-
զարական դրամ գումարներու
փոխանցումը կը շարունակ-
ուի: Արցախէն տեղահանուած
աւելի քան 56 հազար մարդ
արդէն իսկ ստացած է այդ
օգնութիւնը:

Տեղի Ունեցած է Թել Ավիտ-Երեւան Թոփչյը.
Խսրայէլէն 190 ՀՀ Քաղաքացիներ Վերադառնայ

ՀՅ քաղաքացի եւ ազգութեամբ հայեր հաւաքուած են Թել Ալիւի օηակայանը՝ Քայաստան Երթալու համար

Տեղի ունեցած է թել Աւիրելու թուիչքը, որով իսրայէլցն Հայաստան տեղափոխուած է ընդհանուր 190 ՀՀ քաղաքացի եւ ազգութեամբ հայ, ընդ որում աւելի քան 70 երեխա։

Այս մասին ֆէյսպուքի իր
էջով գրած է Արտաքին Գործերու
Նախարարութեան խօսնակ Անի
Բառաւեանը:

Աւելի վաղ լայտնած էին, որ,

Իսրայէլի մէջ ՀՀ դեսպանութեան տեղեկացմամբ, Թէլ Ավիտէն Երեւան քաղաքացիներ պիտի տարհանուին:

Իսրայէլի մայրաքաղաք Թէլ
Ավրէն 220 ՀՀ քաղաքացի Երե-
ւան տեղափոխելու համար յա-
տուկ թռիչքի օդանաւոր առա-
ւոտեան 9:36-ին մեկնած էր
«Զուարթնոց» միջազգային օդա-
կայանէն:

«Մեր Օրակարգը Հայաստանին
Պաշտպանական Զէնքերու Վաճառքն է».
Ֆրանսայի Զինուած Ուժերու Նախարար

Ֆրանսայի Զինուած
Ուժերու նախարար
Սեպասթիեն Լըքորմիու

որոշ զինատեսակներ կրնան ըլլալ
խիստ պաշտպանական եւ առաջին
հերթին ծառայել կեանքերու
պաշտպանութեան եւ Հայաստանի
անվտանգութեան ապահովման»,
շարունակած է Լըքորնիուն:

Ան ծերակուտականները
տեղեկացուցած է, որ յաջորդ շաբաթ
(քննարկումը տեղի ունեցած է
Հոկտեմբեր 11-ին) կապի մէջ պիտի
ըլլայ Հայաստանի պաշտպանութեան
նախարարին հետ՝ գործնական եւ
յստակ միջոցառումները վերջնական
տեսքի բերելու համար:

«Հուք կը տեսնէք, որ ֆրանսան
հաւատարիմ է Հայստանին, ես
անձամբ շատ ներգրաւուած եմ եւ
ազդուած այն ամէնէն, ինչ տեղի
կ'ունենայ եւ կը կարծեմ, որ սա
նաեւ ֆրանսայի շահն է»,
եղրափակած է ֆրանսայի Զինուած
Ուժերու նախարարը:

Ե, Որ Պատրաստ Է Ընդունելու Փաշինեանը

በኢትዮጵያ ንግድ ደንብ

Հայաստանին եւ Աստրպէջճանին խաղաղ համաձայնագիր կնքելու հարցով եւ առաջարկած է բանակցութիւնները կայացնել Մոսկուայի մէջ:

Քրեմ լինի ղեկավարը այս մասին խօսած է Պիշքեքի մէջ՝ ԱՊՀ անդամ պետութիւններու ղեկավարներու խորհուրդի նիստին ընթացքին:

Ոռուսաստանի նախագահին
խօսքով՝ բանակցութիւններ
կրնան տեղի ունենալ որեւէ
ձեւաչափով։ Ոռուսաստանի նա-
խագահին խօսքով՝ բանակցու-
թիւններ կրնան տեղի ունենալ
որեւէ ձեւաչափով։

Հօռմի Պապը Խօսած է Ի Պաշտպանութիւն Լեռնային Ղարաբաղի Վանքերուն

Հոռմի ֆրանչիսկոս Պապը կոչ ըրած է պաշտպանելու եւ յարգելու Լեռնային Ղարաբաղի մէջ վանքերը եւ կրօնական պաշտամունքի վայրերը:

«Լեռնային Ղարաբաղի ճգնաժամին վերաբերեալ իմ մտահոգութիւնն է նուազած: Բայցի փախստականներու մարդաբակական ծանր վիճակն, ես կը փափաքի այս տարածաշրջանին մէջ վանքերու եւ աղօթատեղիներու պաշտպանութեան յատուկ կոչ ընել», ըսած է ան Վատիկանի Սուրբ Պետրոսի հրապարակին վրայ:

«Յուսով եմ, որ անոնք կը յարգուին եւ կը պաշտպանուին որպէս տեղի մշակոյթի մաս, հաւատքի արտայացութիւն եւ եղբայրութեան նշան, որ հնարաւոր կը դարձնէ միասին ապրիլը՝ ան-

Հօռմի ֆրանչիսկոս Պապը

կախ տարածաշրջանութիւններէն», ըսած է ֆրանչիսկոս Պապը:

Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամը Տարածաշրջանին Մէջ Ամենաբարձր Տնտեսական Աճը Կանխատեսած է Հայաստանի Համար

Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամը կը կանխատեսէ, որ 2023 թուականին Հայաստանի տնտեսական աճը (ՀՆԱ) պիտի կազմէ 7 տոկոս: Այս մասին տեղեկանութիւն հրապարակուած է Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամի (ԱՄՀ) «Համաշխարհային տնտեսութեան հեռանկարներ» նոր գեկոցին մէջ:

Ապրիլին հրապարակուած կանխատեսման համեմատ ԱՄՀ-ն բարձրացուցած է Հայաստանի տնտեսական աճի կանխատեսումը, նախորդ գեկոցին մէջ 2023-ին Հայաստանի մէջ կը կանխատեսէր 5,5 տոկոս տնտեսական աճ:

Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամը 2024-ին Հայաստանի մէջ կը կանխատեսէ 5 տոկոս տնտեսական աճ:

Վրաստանի համար կանխատեսումը 2023-ին 6,2 տոկոս է, 2024-ի համար՝ 4,8 տոկոս: Արժոյթի Միջազգային Հիմնադրամը թէ՝ այս տարի, թէ՝ 2024-ին Արժոյթի ճանի մէջ կը կանխատեսէ ընդամենը 2,5 տոկոս տնտեսական աճ:

2023-ին թուրքիոյ համար կանխատեսումը 4 տոկոս է, 2024-ին՝ 3 տոկոս: Իրանի մէջ ԱՄՀ-ն 2023-ին կը կանխատեսէ 3 տոկոս տնտեսական աճ, 2024-ին՝ 2,5 տոկոս:

Վարչապետ Փաշինեանի Ելոյթը

Շարունակուած էջ 1-էն

միայն չէին օգնում, այլև Հայաստանում իշխանափոխութիւն անելու, ժողովրդավարական իշխանութիւնը տապալելու հրապարակային կոչեր էին հնչեցնում», ըսաւ Հայաստանի վարչապետը:

Այս լիշեցուց 2021 թուականի Մայիսին՝ արտահերթ ընտրութիւններու նախաշեմին, Արժոյթի ճանի յարձակումը Հայաստանի ինքնիշխան տարածքին վրայ եւ ՀԱՊԿ-ի ու դաշնակիցներուն անգործութիւնը. «Այս իրավիճակում Հայաստանի անվտանգութեան համակարգը համարուող Հաւաքան Անվտանգութեան Պայմանագրի կազմակերպութիւնը եւ երկողմ մակարդակում Հայաստանի նկատմամբ անվտանգային պարտաւորութիւններ ունեցող երկրները մեզ ոչնչով չօգնեցին, մեզ միայնակ թողեցին:

«Խորհրդարանական ընտրութիւններից առաջ տեղի ունեցած այս ասդրամքի նպատակը մօսալուտ խորհրդարանական ընտրութիւնները ձախողելն ու Հայաստանի

Եղիշէ Կիրակոսեանը Լահեյի Դատարանին Մէջ Ամփոփեց Հայաստանի Հանրապետութեան Պահանջները Ընդդէմ Ատրպէյճանի

Հայաստանի ամփոփիչ պնդումները Լահեյի դատարանին մէջ ներկայացնելով՝ ՀՀ ներկայացուցիչ Եղիշէ Կիրակոսեանը, մինչ գործով վերջնական որոշում կայացնելը, դատարանին խնդրեց Ատրպէյճանի նկատմամբ կիրառել միջնակեալ միջոցներ:

Նախ, ըստ ՀՀ պահանջին, Ատրպէյճանը պէտք չէ ձեռնարկէ այնպիսի միջոցներ, որոնք կրնան յառաջացնել Պայմանադրութեամբ իր պարտաւորութիւններու խախտումներ:

Ատրպէյճանը պէտք չէ կատարէ գործողութիւնները, որոնց նպատակն է ուղղակիորէն կամ անուղղակիորէն տեղահանել Լեռնային Ղարաբաղի մէջ մնացող հայագիտին ներկայացնելը կամ կանխել վերջին ռազմական գործողութիւններուն հետեւանքով տեղահանուած անձերու արագ եւ պահով վերադարձը իրենց տունները, այդ շարքին՝ անոնք, որոնք փախած են Հայաստանի կամ միջնակեալ միջոցներուն ժամանակ թոյլ տալ բոլոր անոնց, որոնք կը փափաքին հեռանալ ԼՂ-էն, ընել այդ առանց որեւէ խոչընդունելուու:

Ատրպէյճանը պարտաւոր է ուղամական եւ իրաւապահ ամբողջ անձնակազմը հեռացնել ԼՂ քաղաքական բոլոր բնակչութեամբ կամ մազմական անձնակազմին նկատմամբ:

Ատրպէյճանը պէտք չէ ձեւափոխէ կամ ոչնչացնէ որեւէ յուշարձան կամ հայկական մշակոյթի վայր, որ ենու կայ ԼՂ-ի մէջ:

Ատրպէյճանը պէտք է ձանչնայ եւ օրինական համարէ քաղաքացիական գրանցամատեանները, անձը հաստատող փաստաթուղթերը, որով իրաւունքները եւ արձանգրութիւնները, որոնք ստեղծուած են ԼՂ իշխանութիւններուն կողմէ:

Ատրպէյճանը պէտք է պարտաւոր ըլլայ չոչնչացնել եւ չըռնապրաւել այդ մատեաններն ու փաստաթուղթերը:

Ատրպէյճանը պարտաւոր է դատարանին հաշուեսուութիւն ներկայացնել այն բոլոր միջոցառումներուն վերաբերեալ, որոնք պէտք է ձեռնարկէ այս կարգադրութիւնը իրագործելու ուղղութեամբ, տուեալ որոշումը կայացնել յետոյ մէկ ամսուան ընթացքին, որմէ յետոյ իրաքանչիւր երեք ամիսը մէկ՝ մինչեւ դատարանը կայացնէ վերջնական որոշում:

Հայաստան Յանցաւորութեան Ցած Մակարդակով Աշխարհի Մէջ 9-րդ Տեղն է

Worldpopulationreview.com հանրայացտ կազմակերպութեան աշխարհի մէջ յանցաւորութիւնը մակարդակի վերջին տարիներուն քանի մը անգամ նոյն մենարուվ յարձակումներ եղած են, նախ արտաքին օգնութիւնը մը անդամական սենատութիւնը յարձակում, ապա դաշնակիցներու անգործութիւնը, յետոյ արդին նոր պատերազմի սպառնալիքի կամ մարդասիրական ճգնաժամի օգտագործում Հայաստանի մէջ ներքին ցնցումներ յառաջացնելու, ինքնիշխանութիւնը վտանգելու համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժողովրդավարութիւնը փրկած է, ապա այս ամառ մարդու 90 հազար մարդ մէջ շաբթական սպառնալիքին տեղահանուած է նեղացին գտածան եւ տեղաւորուած է Հայաստանի մէջ, որ կը կազմակերպութիւնը կոչուած է 137 երկրներու շարքին կը զբաղեցնէ 9-տեղը, իսկ տարածաշրջանային համար, սակայն ամէն անգամ Հայաստանի ժողովուրդու ու ժո

ՄԱԿ-ի Մարդու Իրաւունքներու Խորհուրդի Նստաշրջանին 34 Երկիր Հանդէս Եկած Են Լեռնային Ղարաբաղի Մարդասիրական ճգնաժամին Վերաբերեալ Յայտարարութեամբ

Ժընեվի մէջ ընթացող ՄԱԿ-ի Մարդու Իրաւունքներու Խորհուրդի 54-րդ նստաշրջանին 34 Երկիրներ հանդէս եկած են համատեղ յայտարարութեամբ, ուր խոր մտահոգութիւն յայտնած են Լեռնային Ղարաբաղի մէջ մարդասիրական եւ մարդու իրաւունքներու ծանրազոյն ճգնաժամին առնչութեամբ:

Հայաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութեան փոխանցմամբ՝ համատեղ յայտարարութիւնը ընթերցուած է ՄԱԿ-ի Ժընեվի գրասենեակին մէջ ֆրանսայի մշտական ներկայացուցչութեան կողմէ:

Յայտարարութեան մէջ կը նշուի, որ հայ ազգաբնակչութեան զանգուածային տեղահանումը իրենց տուներէն տեղի ունեցած է Արտպէճանի կողմէ Սեպտեմբեր 19-ին իրականացուած ռազմական դործողութեան, ինչպէս նաեւ Լաշինի միջանցքին՝ ինն ամիս շարունակուող արգելափակման հետեւանքով:

Համատեղ յայտարարութեան հեղինակները համաձայնութիւն յայտնած են Մարդու իրաւունքներու հարցերով ՄԱԿ-ի բարձր յանձնակատար Վոլքեր Թիւրքի հետ, որ անհրաժեշտ է անյապաղ, անկախ եւ թափանցիկ հետաքննութիւն իրականացնել Լեռնային Ղարաբաղի մէջ արձանագրութեան մարդու իրաւունքներու շուրջ: Անոնք նաեւ համոզունք յայտնած են, որ Բարձր յանձնակատարին գրասենեակը պէտք է մշտադիտարկում իրականացնէ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ, հանդիպի Հայաստան տեղահանուած փախառականներուն հետ եւ անոր մասին գեկուցէ Մարդու իրաւունքներու Խորհուրդին: Երկիրները պատրաստակամութիւն յայտնած են դիտարկելու Մարդու իրաւունքներու Խորհուրդին մէջ հետապահութիւնը:

Յայտարարութիւն առաքելութիւններու մուտքը Լեռնային Ղարաբաղ էական է օժանդակութիւն տրամադրելու, անկողմնակալ մշտադիտարկում իրականացնելու, ինչպէս նաեւ մարդու իրաւունքներու իրավիճակին վերաբերող գեկուցներ կազմելու համար:

Հայաստանի եւ Արտպէճանի ինքնիշխանութիւնը եւ տարածքային ամբողջականութիւնը պէտք է անվերապահօրէն յարգուին: Մենք մեծապէս կ'աշակցինք բոլոր կողմերուն միջեւ երկխօսութեան՝ համապարփակ եւ տեւական խաղաղութիւն հաստատելու համար», նշուած է յայտարարութեան մէջ:

Յայտարարութեան միացած են Հայաստանը, ԱՄՆ-ը, Ֆրանսան, Գերմանիան, Պելճիքան, Աւստրալիան, Աւստրիան, Սպանիան, Գանատան, Կիպրոսը, Յունաստանը, Շափունը, Միացեալ Թագաւորութիւնը, Հունաստան, Շուշի, Չուփերիան, Ուրուկուէը եւ եւս 17 երկիրներ:

«Politico»-ի Հրապարակումը Եւ Ամերիկայի Կասկածելի Հերքումը

Շարունակուած է 1-էն

Այդ յանձնառութեան մասին այս օրերուն խօսած է նաեւ Ֆրանսայի Զինուած Ուժերու նախարար Սեպասթիեն Լըքորնիուն Ծերակոյտէն ներս յայտարարելով որ, նախագահ ենանուէլ Սաքոնի յանձնարարութեամբ օրակարգի վրայ է պաշտպանական զինատեսակներու վաճառքը, քանի որ անոր շուրջ են Հայաստանի հետ մեր քննարկումները: Ես աւելին չեմ ըստեր, թէ ինչ գէնքերու մասին է խօսքը՝ ճնշումներէն խուսափելու համար, որ պէսզի այս ամէնը հնարաւոր ըլլայ իրազրուել:

«Politico»-ն յարգուած ու

վստահելի՝ զուտ քաղաքական վերլուծութիւններու նուիրուած իրատարակութիւն մընէ եւ դժուար թէ խեղաթիւած ըլլայ Պլինքընի խօսքերը: Այս պարագային պէտք է կասկածով մօտենալ Մեթիու Միլլըրի հերքումին, քանի որ հերքումը շատ յաճախ կը նշանակէ կիսով հաստատուի:

Ժամանակը եկած է որպէսզի Ամերիկայի Միացեալ Նահանգները հետեւի Ֆրանսայի օրինակին՝ գործնական քայլերով պաշտպանելու համար Հայաստանն ու անոր ժողովրդավարութիւնը, որ այս օրերուն կը գտնուի հարուածի տակ:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ
«ՍԱՍԻՒՄ»

Դրամը Տոլարին Նկատմամբ Կրկին Կ'արժեւորուի

Հայաստանի մէջ տոլարի փոխարժէքի քանի մը օր նկատուող բարձրացումէն յետոյ հակառակ գործընթացը տեղի կ'ունենա, դրամը տոլարի նկատմամբ կրկին կ'արժեւորուի: Կեղրոնական դրամատանք՝ Հոկտեմբեր 11-ին սահմանած վերջին փոխարժէքներուն համաձայն՝ ԱՄՆ տոլարի փոխարժէքը նուազած է 2.30 դրամով եւ կազմած՝ 395.22 դրամ, սա այն պարագային, երբ Հոկտեմբեր 4-ի դրութեամբ տոլարը հասած էր 429.14 դրամի, դրամատուները մէկ տոլարը կը վաճառէին ընդհուպ 454 դրամով:

Տնտեսագէտ Արմէն Քթոյեան իրավիճակի կայունացումը կը կապէ Կեղրոնական դրամատանք միջամտութեան, նաեւ մարդոց սպասումներու փոփոխութեան հետ, կարճամամթէտ կտրուածքով՝ մօտապահային համար կտրուկ փոփոխութիւններ չի կանխատենէր, կը կարծէ, որ տոլարը պիտի կայունանայ կրկին 400 դրամի շուրջ:

Տնտեսագէտը միշեցուց, որ քանի մը օր տեւած տոլարի փոխարժէքի բարյութիւնները, իրականացնելու մասին: Քթոյեանի կարծիքով՝ քայլ արժեքով արժեզրկման հիմքին տնտեսական շարժառիթներ չկային, տնտեսական գործիքներով այդ ամենատարբար հեշտ եղաւ յաղթահարել: «Կեղրոնական դրամատունը միջամտութիւնն ի ցոյց դրեց, որ դրամատունը վերահսկում է իրավիճակը: Երբ Կեղրոնական դրամատունը միջամտութիւն արեց, այսինքն՝ փորձեց պակասութիւններ լրացնել պահուածական գործիքների եւ փորձում են ապահովագրուել: Ապահովագրումն էլ լինում է նաեւ արտարժոյթ ձեռքբերելու եղանակով: Ըստ էութեան, դրա հիմքում էական լուզ շարժառիթներ չկային», ըսաւ Քթոյեան:

Նմանօրինակ սպասումները կը ստեղծնեն արտարժոյթի նկատմամբ:

աժիոթաժային պահանջարկ, ինչոր, գերազանցելով առաջարկը, պակասուրդ կ'առաջացնէ շուկային մէջ: Անոր գնահատմամբ՝ իրավիճակը կայունացաւ Կեղրոնական դրամատանք կողմէ միջամտութենէն յետոյ:

Կեղրոնական դրամատունը Հոկտեմբեր 4-ին յայտարարած էր արտարժոյթի շուկայի մէջ գործառնութիւններ իրականացնելու մասին: Քթոյեանի կարծիքով՝ քայլ արժեքով արժեզրկման հիմքին տնտեսական շարժառիթներ չկային, տնտեսական գործիքներով այդ ամենատարբար հեշտ եղաւ յաղթահարել: «Կեղրոնական դրամատունը միջամտութիւնն ի ցոյց դրեց, որ դրամատունը վերահսկում է իրավիճակը: Երբ Կեղրոնական դրամատունը միջամտութիւն արեց, այսինքն՝ փորձեց պակասութիւններ լրացնել պահուածական գործիքների եւ փորձում են ապահովագրուել: Ապահովագրումն էլ լինում է նաեւ արտարժոյթ ձեռքբերելու եղանակով: Ըստ էութեան, դրա հիմքում էական լուզ շարժառիթներ չկային», ըսաւ Քթոյեան:

Տնտեսագէտը նկատեց, որ քաղաքական վայրիվերումներ չարձանագրուեցան, եւ այդ ալ փոխեց մարդոց սպասումները. մարդիկ հասկցան, որ սպասումներու հիմքին այս պահին որեւէ լուրջ բան չկայ, հետեւաբար հրաժարեցան այդ սպասումներէն:

SOLIDARITY WITH ARTSAKH

&

ARMENIAN POWs, MIAs and CAPTURED CIVILIANS

VIGIL - MARCH - RALLY

FRIDAY, OCTOBER 20, 2023

MEMORIAL PARK - ARMENIAN GENOCIDE MEMORIAL
85 E HOLLY ST., PASADENA, CA @ 6:00PM

PASADENA CITY HALL - CENTENNIAL SQUARE
100 GARFIELD AVE., PASADENA, CA @ 7:00PM

PasadenaArmenianFestival@gmail.com

massis Weekly

Volume 43, No. 39

Saturday, October 21, 2023

PM Pashinyan Addresses EU Parliament: Democracy in Armenia is Under Attack

Prime Minister Nikol Pashinyan addressed the European Parliament's legislative body on Tuesday vowing to defend Armenia's democracy and continue peace process with Azerbaijan.

In his speech, Pashinyan expressed his staunch defence of democratic principles against the backdrop of the multifaceted crises Armenia has been confronted with in recent years, particularly highlighting the turbulent aftermath of the 2020-2021 war and border conflict with Azerbaijan. He sought to defy those claiming that Armenia is suffering because it is a democracy, instead saying that his country would be paralysed and lose its independence and sovereignty if it was not democratic.

"Democracy in Armenia ... continues to receive strong blows that

follow an almost exactly repeated scenario: foreign aggression, then the inaction of Armenia's security allies, then attempts to use the war or the humanitarian situation or external security threats to subvert Armenia's democracy and sovereignty by inciting internal instability with hybrid techniques directed by external forces," he said.

Pashinyan pointed to Azerbaijan's September 19-20 military offensive in Karabakh which caused a mass exodus of the region's ethnic Armenian population, he said that Baku did so in "fulfilment of its long-standing policy of ethnic cleansing". He also described the horrible humanitarian situation created by Azerbaijan's long blockade of the Lachin corridor and offered a sharp

Continued on page 4

Armenia, India Consider Transit Cargo Transportation Through the Port of Mumbai

Armenian Deputy Minister of Finance Narek Teryan met with Rajiv Jalota, Chairman of the Mumbai Port Authority (MMPA) and Indian Ports Association, within the framework of India's Global Maritime Summit in Mumbai.

The meeting was also attended by Armenia's Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary to India Vahagn Afyan and Armenia's Trade

Attaché to Iran Vardan Kostanyan.

During the meeting, Rajiv Jalota presented the capacities of the port. The parties discussed issues related to transit cargo transportation through the port of Mumbai. An agreement was reached on practical steps in that direction, as well as on possible cooperation in a tripartite format.

The deputy minister also visited the exhibition stands.

U.S. Denies Warning of Azeri Attack On Armenia

WASHINGTON, DC — The U.S. State Department has denied a media report saying that Secretary of State Antony Blinken has not ruled out the possibility that Azerbaijan will invade Armenia in the coming weeks.

The U.S. news website Politico reported on Friday that Blinken made that clear in an October 3 phone call with several pro-Armenian U.S. lawmakers. It cited two unnamed "people familiar with the conversation."

"The reporting in this article is inaccurate and in no way reflects what Secretary Blinken said to lawmakers," the State Department spokesman, Matthew Miller, told Armenia's Armenpress news agency on Sunday.

"The United States strongly supports Armenia's sovereignty and territorial integrity. We have stressed that

Continued on page 4

Armenian Government Evacuates Citizens from Israel

YEREVAN — A first group of 149 people was evacuated from Israel to Armenia on Monday on a special flight organized by the Armenian government.

The chartered flight landed at Yerevan's Zvartnots airport just over a week after Hamas launched its surprise attack from the Gaza Strip, re-igniting the conflict in the Middle East.

The evacuees included not only Armenian nationals but also ethnic Armenian citizens of Israel and other foreign countries.

"I live and work here, it's my children who live there [in Israel]," one of them, a middle-aged woman from Yerevan, told RFE/RL's Armenian Service at Zvartnots. "I was always going to come back. I went there for a few days."

"I worked at a university there on a one-year contract," said another, younger woman. "It's not clear what is going to happen there next. Things may escalate, get even worse. That is why returning to Armenia is a safer option."

The Armenian Embassy in Tel Aviv began registering people for the first repatriation flight last week. The Foreign Ministry in Yerevan indicated later on Monday that it could arrange more flights if necessary.

"We can also inform that as of now there have been no reports of Armenian citizens or ethnic Armenians being among victims of the hostilities," the ministry said in a statement.

Other countries have also evacuated their citizens from Israel due to the escalating conflict.

French Defense Minister Says Selling Defensive Weapons to Armenia is on the Agenda

PARIS -- French Defense Minister Sébastien Lecornu has said he will be in contact with Armenian Defense Minister Suren Papikyan to finalize operational and concrete measures, French Ambassador to Armenia Olivier Decottignies informs.

"I will be in contact next week with the Armenian Minister of Defense to finalize operational and concrete measures. France stands by Armenia," Minister Lecornu said at during the discussions of the 2024 defense budget at the Senate.

"The head of state (President Emmanuel Macron-ed.) has clearly defined that our agenda is the sale of defensive weapons, because our discussions with Armenia are about that. I will not say more about what weapons we are talking about to avoid pressure, so that all this can be done, but some weapons can be highly de-

fensive and primarily serve to protect lives and ensure the security of Armenia," Lecornu said.

Speaking alongside Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan earlier this month, French FM Catherine Colonna said "Paris has agreed to sign contracts on delivery of military equipment to Armenia."

"France has given its agreement to the conclusion of future contracts with Armenia which will allow the delivery of military equipment to Armenia so that it can ensure its defense," she told reporters after talks with Ararat Mirzoyan.

France's top diplomat declined to provide any details.

"I can't give many details. If I have to go a little further, know that there are things that were already agreed between Armenia and France and that are in progress," Colonna said.

34 Countries Call on UNHRC to Investigate Violations of Rights of Armenian Population of Nagorno-Karabakh

GENEVA — In a joint statement issued at the 54th session of the UN Human Rights Council held in Geneva on October 11, 34 countries expressed deep concern over the grave humanitarian and human rights crisis in Nagorno-Karabakh.

The joint statement was delivered by Ambassador Christine Toudic, Deputy Permanent Representative of Franceto the UN Office in Geneva. It reads as follows:

"We are extremely concerned by the dire humanitarian and human rights crisis in Nagorno-Karabakh and the situation of the population who have fled from there in the past weeks.

According to the report of the UN Mission to the region, nearly the entire ethnic Armenian population of Nagorno-Karabakh has fled to Armenia – more than 100,000 people. Their report rightly notes the suffering this experience must have caused.

This massive displacement of ethnic Armenians from their homes stems from Azerbaijan's military operation launched on September 19th and a nine-month long blockage of the Lachin corridor leading to dire hu-

manitarian conditions.

We appreciate that High Commissioner Turk's statement of September 26 urged safeguarding the rights of ethnic Armenians, protection of civilians, and observance of international law. We wholly agree that "reported violations of human rights or international humanitarian law require follow-up, including prompt, independent and transparent investigations."

We believe the appropriate next step is for the OHCHR to closely monitor the situation of human rights in Nagorno-Karabakh, meet refugees and displaced persons and those who remain, and to keep this Council informed. We therefore urge Armenia and Azerbaijan to invite the OHCHR to provide them with such technical assistance as soon as possible.

At this time, we urge Azerbaijan to ensure the rights and security of those Nagorno-Karabakh Armenians who remain and to promptly create conditions for the voluntary, safe, dignified and sustainable return of those who wish to go home. Their cultural and religious heritage should also be guaranteed and protected.

Pope Francis Urges Respect and Protection of Armenian Churches in Nagorno Karabakh

THE VATICAN — Speaking at the conclusion of the Sunday Angelus, Pope Francis renewed his concern about the grave humanitarian crisis in Nagorno-Karabakh affecting displaced people in the South Caucasus region, Vaticn News reports.

"My concern for the crisis in Nagorno-Karabakh has not waned. In addition to the humanitarian situation of the displaced people – which is serious – I would also like to make a special appeal for the protection of the monasteries and places of worship in the region". The Pope noted in his sermon.

"I hope that, starting with the Authorities and all the inhabitants, they can be respected and protected as part of the local culture, expressions of

faith and a sign of a fraternity that makes it possible to live together despite differences". The Pope concluded.

Armenian, Iranian Foreign Ministers Discuss Regional Developments, Armenian-Iranian Bilateral Agenda

On October 17, Minister of Foreign Affairs of Armenia Ararat Mirzoyan had a telephone conversation with Hossein Amir-Abdollahian, the Minister of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran on the latter's initiative, the foreign ministry said in a readout.

During the telephone conversation, the issues of cooperation in

the directions and formats discussed at the level of the heads of the two countries, as well as the work on promoting the Armenian-Iranian bilateral agenda were touched upon.

During the telephone conversation, the sides exchanged views on the current situation in the South Caucasus and the Middle East.

and Azerbaijan should be fully respected. We strongly support dialogue among all parties to secure a comprehensive and lasting peace.

We will continue to follow the situation closely and consider any and all appropriate further steps by the Council.'

The list of signatory countries: Armenia, Australia, Austria, Belgium, Bulgaria, Canada, Croatia, Cyprus, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Japan, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, New Zealand, Norway, Portugal, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, United Kingdom, United States, Uruguay.

Armenian Community of Pasadena Unites for Solidarity Vigil, March and Rally for Artsakh

PASADENA, CA – In a powerful display of unity and support, the Armenian community of Pasadena and the greater San Gabriel valley is set to organize a vigil, march, and rally to stand in solidarity with Artsakh and the various challenges faced by its people. This momentous gathering, set to take place on Friday, October 20, 2023, will begin at Pasadena's Memorial Park Armenian Genocide Memorial at 6 pm and conclude at Pasadena's City Hall in Centennial Square.

Artsakh, a region of historical and cultural significance and historical to the Armenian people, has been the site of conflict and strife for many years due to the Azerbaijani dictatorships policy of ethnic cleansing of Armenians in the region. The Armenian community of Southern California has been closely following the developments in Artsakh and Armenia.

The vigil, march, and rally serve as a collective response to express support and solidarity for the people of Artsakh. The event is expected to draw members of the Armenian community from across the region, as well as individuals from various backgrounds who share the same sentiment.

One of the central themes of the gathering is the issue of displaced Armenians. As a result of the Azerbaijan's aggression, many Armenian families have been forced to leave their homes and communities. The vigil and rally will bring attention to their plight and the need for humanitarian aid.

A significant aspect of the event will be the focus on prisoners of war held illegally by Azerbaijan. The Armenian community aims to raise awareness of these individuals' unjust detention and to advocate for their immediate release. The event organizers hope

that international attention will help resolve this humanitarian crisis.

The vigil will also honor the memory of those Missing in Action (MIAs) due to the ongoing aggression by Azerbaijan. Families of these individuals continue to seek answers and closure, and the event is expected to be a platform for raising awareness about their plight.

Additionally, the vigil, march, and rally will show support for those Armenians and government officials who are being held illegally in Azerbaijan. Their illegal detention has been a matter of concern, and this gathering seeks to bring attention to their situation and advocate for their release.

The event will commence at the Memorial Park Armenian Genocide Memorial, a place of great historical significance for the Armenian community, and will culminate at Pasadena's City Hall in Centennial Square. It is expected that participants will bring placards, banners, and candles to symbolize their solidarity with the people of Artsakh.

The Armenian community is calling on the local and international community to join them in expressing solidarity with Artsakh. This gathering serves as a reminder that, even from afar, they stand together in support of justice, peace, and the well-being of the Armenian people.

With the continued Azerbaijani threat of war, the event promises to be a poignant moment in the ongoing quest for a peaceful and just resolution to the challenges faced by Artsakh, Armenia and its people. It is an opportunity for all those who believe in the principles of self determination, human rights and justice to come together and show their support.

Spanish Senators Condemn Azerbaijan's Actions Against Nagorno Karabakh

MADRID -- Spanish Senators have adopted a declaration condemning Azerbaijan's actions in Nagorno Karabakh.

In light of the military operation carried out by the Azerbaijani authorities against the Armenian population of Nagorno-Karabakh that has led to the death of hundreds of Armenians and

the mass exodus of thousands of people:

The Senate:

Expresses its strongest condemnation of the unjustifiable military operations carried out by the Republic of Azerbaijan that threaten regional security and stability.

It urges the parties to resume diplomatic channels and expresses its

Armenia Submits Requests for Ten Provisional Measures Against Azerbaijan at International Court of Justice

THE HAGUE — Armenia has named the ten provisional measures it seeks the ICJ to indicate against Azerbaijan. The request was submitted by Armenia's agent Yeghishe Kirakosyan during the world court oral proceedings on the request for the indication of provisional measures filed by Armenia against Azerbaijan.

"On the basis of its request for provisional measures dated 28 September 2023 and its oral pleadings, Armenia respectfully requests the court to indicate the following provisional measures pending its determination of this case on the merits:

1) "Azerbaijan shall refrain from taking any measures which might entail breaches of its obligations under the CERD";

2) "Azerbaijan shall refrain from taking any actions directly or indirectly aimed at or having the effect of displacing the remaining ethnic Armenians from Nagorno-Karabakh, or preventing the safe and expeditious return to their homes of persons displaced in the course of the recent military attack including those who have fled to Armenia or third States, while permitting those who wish to leave Nagorno-Karabakh to do so without any hindrance";

3) "Azerbaijan shall withdraw all military and law-enforcement personnel from all civilian establishments in Nagorno-Karabakh occupied as a result of its armed attack on 19 September 2023";

4) "Azerbaijan shall facilitate, and refrain from placing any impediment on, the access of the United Nations and its specialized agencies to the ethnic Armenians of Nagorno-Karabakh, and shall not interfere with their activities in any way";

5) "Azerbaijan shall facilitate, and refrain from placing any impediment on, the ability of the International Committee of the Red Cross to provide humanitarian aid to the ethnic Armenians of Nagorno-Karabakh, and shall cooperate with the International Committee of the Red Cross to address the

other consequences of the recent conflict";

6) "Azerbaijan shall immediately facilitate the full restoration of public utilities, including gas and electricity, to Nagorno-Karabakh, and shall refrain from disrupting them in the future";

7) "Azerbaijan shall refrain from taking punitive actions against the current or former political representatives or military personnel of Nagorno-Karabakh";

8) "Azerbaijan shall not alter or destroy any monument commemorating the 1915 Armenian genocide or any other monument or Armenian cultural artefact or site present in Nagorno-Karabakh";

9) "Azerbaijan shall recognize and give effect to civil registers, identity documents and property titles and registers established by the authorities of Nagorno-Karabakh, and shall not destroy or confiscate such registers and documents";

10) "Azerbaijan shall submit a report to the Court on all measures taken to give effect to this Order within one month, as from the date of this Order, and thereafter every three months, until a final decision on the case is rendered by the Court," Kirakosyan said.

rejection of the failure by the Government of Azerbaijan to comply with the obligations acquired under the ceasefire on November 9 and the binding Orders of the International Court of Justice.

Demands the immediate cessation of hostilities, recalling that the Government of Azerbaijan has ratified the United Nations Convention on the Prevention and Punishment of Genocide.

It deplores and condemns the loss of human life and expresses its solidarity with the Armenian population of Nagorno Karabakh, transferring this feeling to the Armenian community residing in Spain.

It underlines the responsibility of the Azerbaijani authorities to guarantee the rights and security of Nagorno-

Karabakh and demands that they allow the entry of international observers and the arrival of humanitarian aid to the region.

Takes note and supports the efforts of the High Representative of the European Union and the Representative for the South Caucasus, considering that the European Union can and must contribute to finding a negotiated, global and lasting solution to the conflict.

Salutes the humanitarian contributions carried out by the Spanish Agency for International Cooperation (AECID) as well as those announced by the Government of Spain, encouraging additional contributions to be made in response to the needs of displaced populations.

Sebouh Aslanian to Present “Early Modernity and Mobility” in Hybrid Event at NAASR Center

BELMOMT, NJ — The National Association for Armenian Studies and Research (NAASR) will host an in-person and online lecture by Prof. Sebouh D. Aslanian on his new publication “Early Modernity and Mobility: Port Cities and Printers Across the Armenian Diaspora, 1512-1800,” on Tuesday, October 31, 2023, at 7:30 p.m. (Eastern) / 4:30 (Pacific), at the NAASR Vartan Gregorian Building, 395 Concord Ave., Belmont, MA.

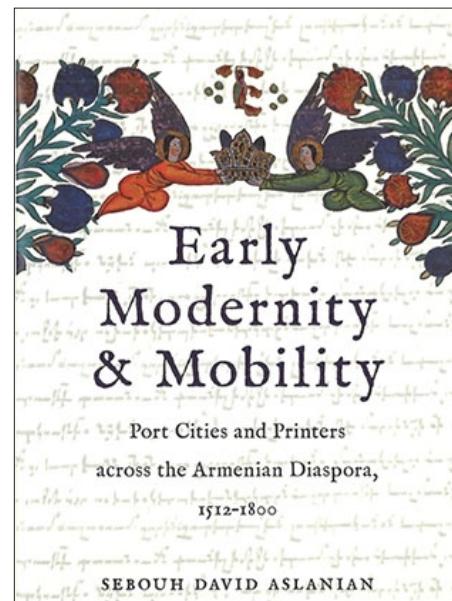
The program will be presented as the 4th Annual Prof. Charles B. Garabedian Lecture at NAASR and is co-sponsored by the Mashtots Chair in Armenian Studies at Harvard University and the Society for Armenian Studies (SAS).

This will be an in-person event and also presented online live via Zoom and YouTube.

Early Modernity and Mobility (Yale University Press, 2023) explores the disparate yet connected histories of Armenian printing establishments in early modern Europe and Asia. From 1512, when the first Armenian printed codex appeared in Venice, to the end of the early modern period in 1800, Armenian presses operated in nineteen locations across the Armenian diaspora.

Drawing on extensive archival research, Aslanian explores why certain books were published at certain times, how books were sold across the diaspora, who read them, and how the printed word helped fashion a new collective identity for early modern Armenians. In examining the Armenian print tradition Aslanian tells a larger story about the making of the diaspora itself.

Dr. Sebouh David Aslanian is professor and Richard Hovannisian Endowed Chair in Modern Armenian History at the University of California, Los Angeles. He is the author of From the Indian Ocean to the Mediterranean: The Global Trade Networks of Arme-

nian Merchants from New Julfa (2011) and has published in many leading scholarly journals.

Early Modernity and Mobility is available for purchase from the NAASR Bookstore.

Professor Charles B. Garabedian (1917-1991) was born in Everett, Mass., and graduated magna cum laude from Everett High School and Tufts University (A.B. English and History). He attended Harvard Law School and graduated magna cum laude from Boston University Law School. During World War II he served in the Office of Strategic Services (OSS), and in the late 1940s he began his teaching career at Suffolk University Law School. His expertise was tort litigation and damages, courses which he continuously taught at Suffolk University Law School for over 40 years. At the time of his death, Professor Garabedian was the Senior Faculty Professor at Suffolk University Law School. The annual lecture in his memory has been established at NAASR by Prof. Garabedian's niece, NAASR Board Member Joan E. Kolligian.

For more information about this program, contact NAASR at hq@naasr.org.

“Echoes of Kef Time” to Premiere in Fresno with Film Director Avo John Kambourian

The Armenian Studies Program is presenting the Fresno premiere film screening of “Echoes of Kef Time” at 7:00PM on Friday, October 27, 2023, in the University Business Center, Alice Peters Auditorium, Room 191. The presentation is part of the Fall Lecture Series of the Armenian Studies Program. Director Avo John Kambourian will be present at the film screening and will participate in a discussion following the screening.

Produced by Bryce Ferendo and Robin Wang, “Echoes of Kef Time” is “a celebration, not just of Armenian culture but the Armenian spirit.”

Richard Hagopian, a legendary Armenian-American musician, pioneered one of the most fruitful genres of Armenian cultural folk music and the joyous, dance-filled events that his band was notorious for holding: Kef Time. But times change, and the once sold-out shows faded into history. “Echoes of Kef Time” dives into Richard’s quest to pass on the music to his grandchildren, Phillip and Andrew, before it’s too late and tracks them against the rich cultural backdrop of the music and the community as they attempt to honor his legacy and revive the tradition for another generation of Armenian-Americans.

Avo John Kambourian was born and raised in the Armenian community of Los Angeles. In 2012, he earned his BA in Communication at UC San Diego. In 2017, he released a documentary series called, “Echoes of Survival,” about artists whose work has been influenced by their cultural iden-

tity as Armenians in America as a result of the Armenian Genocide. The series won an Audience Award at the Pomegranate Film Festival in Toronto and was also screened at festivals in Los Angeles and New York City. His goals are to hone the skills he has acquired on the field, as well as expand his network, by collaborating with fellow filmmakers to tell stories that aim to be both thought provoking and cutting edge.

The film screening is free and open to the public. Parking is free (permits not required) in Fresno State Lots P5 and P6, near the University Business Center, 5245 N. Backer Ave., Fresno State.

For more information about the lecture please contact the Armenian Studies Program at 278-2669, or vis

U.S. Denies Warning of Azeri Attack

Continued from page 1

any infringement of that sovereignty and territorial integrity would bring serious consequences,” Miller said in written comments.

POLITICO reported Blinken warned a small group of lawmakers last week that his department is tracking the possibility that Azerbaijan could soon invade Armenia, according to two people familiar with the conversation.

The call indicates the depth of concern in the administration about Azerbaijan’s operations against Nagorno Karabakh and the possibility of the conflict spreading.

In an Oct. 3 phone call, lawmakers pressed Blinken on possible measures against Aliyev in response to his country’s invasion of Nagorno-Karabakh in September, said the people, who were granted anonymity to discuss the sensitive call.

Blinken responded that the State Department was looking at avenues to hold Azerbaijan accountable and isn’t planning to renew a long-standing waiver that allows the U.S. to provide military assistance to Baku. He added that State saw a possibility that Azerbaijan would invade southern Armenia in the coming weeks.

Still, Blinken expressed confidence about ongoing diplomatic talks

between Armenia and Azerbaijan to the Democratic lawmakers, among them Reps. Nancy Pelosi and Anna Eshoo of California, and Frank Pallone of New Jersey.

Two additional people confirmed that a briefing happened on the situation in Azerbaijan, but did not provide details.

In a statement to POLITICO, the State Department declined to comment on the call, but emphasized the department’s commitment to “Armenia’s sovereignty and territorial integrity” and resolving conflict through “direct talks.”

Tigran Balayan, the Armenian ambassador to the European Union, similarly claimed on October 8 that Azerbaijani forces could soon try to open an extraterritorial land corridor to Azerbaijan’s Nakhichevan exclave through Armenia’s southeastern Syunik province. He said the West should impose sanctions on Baku to prevent such an attack.

Azerbaijani President Ilham Aliyev regularly demands such a corridor. The Azerbaijani takeover of Nagorno-Karabakh raised more fears in Yerevan that Baku may act on its implicit threats of military action.

Syunik is the sole Armenian province bordering Iran. Tehran has repeatedly warned against attempts to strip it of the common border and transport links with Armenia.

PM Pashinyan Addresses EU Parliament:

Continued from page 1

rebuке to Moscow after Baku’s latest offensive..

“As hundreds of thousands of Armenians were fleeing from Nagorno-Karabakh to the Republic of Armenia, our security allies not only did not help us but also made public calls for regime change in Armenia,” he said. “But the people of Armenia united for their own independence, sovereignty, democracy, and another conspiracy against our state failed.”

Pashinyan signaled that he still prefers the Western mediation and hopes it will result in an Armenian-Azerbaijani peace treaty soon. He noted that he and Aliyev are due to meet in Brussels together with EU head Charles Michel later this year.

Pashinyan further stated that he wants to deepen Armenia’s ties with the EU “as much as the European Union finds it possible.”

Outlining in detail previous and so far failed attempts to achieve lasting peace between Armenia and Azerbaijan, Mr Pashinyan stated his willingness to sign a peace and relations settlement agreement with Baku by the end of the year. “We must move steadily towards peace”, he said (...) “To do this, political will is necessary and I have that political will. On the other hand, the international community and the European Union, and the countries of our region should support us, do everything to make this opportunity real for us”.

Russia’s main state news agency, TASS, cited a “high-ranking source in Moscow” as strongly condemning Pashinyan’s speech.

“We regard Armenian Prime Minister Nikol Pashinian’s speech in the European Parliament on October 17 as absolutely irresponsible and provocative, especially with regard to Russia and Russian-Armenian relations,” said the unnamed source. “

Իրաքի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Օշական Եպիսկոպոս Կիւլկիւլեան

629. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԱՂՊԱՇԵԱՆ

Հոկտեմբերի 8-ին Մայր Աթոռ
Սուրբ Էջմիածինի մէջ տեղի ունեցած
եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւն եւ օծում Ամենայն Հայոց
կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին
Բ.ի ձեռամբ. եպիսկոպոսութեան
աստիճանին արժանացան հրաքի
Հայոց թեմի առաջնորդ Հոգեշնորհ
Տ. Օշական վարդապետ Կիւլկիւլ-
եանը, Երուսաղէմի Հայոց Պատրի-
արքութեան Տնօրին ժողովի ատե-
նապետ Հոգեշնորհ Տ. Թեոդորոս
ծացրագոյն վարդապետ Զաքարեա-
նը, ԱՄՆ Հայոց Արեւելեան թեմի
առաջնորդ Հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ
վարդապետ Պարսամեանը, Երու-
սաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան
կալուածոց աեսուչ Հոգեշնորհ Տ.
Կորիւն ծացրագոյն վարդապետ Բաղ-
դասարեանը եւ Վիրահայոց թեմի
առաջնորդ Հոգեշնորհ Տ. Կիրակոս
վարդապետ Դաւթեանը:

Հոգեշնորհ Տ. Օշական վարդապետ Կիւլկիւլեան, (Ներկայիս Գերաշնորհ Տ. Օշական Եպիսկոպոս Կիւլկիւլեան), Իրաքի Հայոց թեմի առաջնորդ ընտրուեցաւ 13 Մայիս 2022ին, Իրաքի Հայոց առաջնորդարանի սրահին մէջ, Պաղտատ, թեմի նախկին առաջնորդին եւ հոգեւորականաց դասին ներկայութեամբ, Ազգային Կեղործոնական վարչութեան եւ Իրաքի տարբեր մարդկան Պաղտատ ժամանած հայ համայնքներու թաղական խորհուրդներու գումարած ժողովին ընթացքին։

Կիւլկիւլեան Սրբազն հայրը
ծնած է Պէցութ ու իր նախնական
ուսումը ստացած է Պէցութի Վա-
հան Թէքեան վարժարանին մէջ.
Եղած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ
Դպրեվանքի սան, այնուհետեւ ու-
սումը շարունակած է Սուրբ Էջմ-
իածինի Գէորգեան Հոգեւոր Ճեմա-
րանին մէջ, զոր աւարտած է 1986ին.
1988ին պաշտպանած է իր թէգը
Աղթամարի կաթոլիկոսութեան մա-
սին՝ Օշականի վանքին մէջ, եւ
ստացած է վարդապետի աստի-
ճան: 1989ին, ան իր ուսումը շա-
րունակած է Զուիցերիոյ Ժընեւ
քաղաքը եւ Նիւ Եորքի Քոլոմպիա
համալսարանին մէջ, ապա՝ 1990ին,
ուսումը շարունակած է նաեւ ԱՄՆ-
ի Վըրճինիա նահանգի Ռեչմընտ
քաղաքի Աստուածաբանական ճե-
մարանին եւ Վըրճինիայի Համա-
գործակցութեան համալսարանին
մէջ: 2003ին ստացած է աստուա-
ծաբանութեան մագիստրոսի կո-
չում, նաեւ՝ կրօնական ուսուցման
վկայական՝ ինտիանա նահանգի
(ԱՄՆ) Երրորդութիւն աստուա-
ծաբանութեան ճեմարանէն:

Տարբեր երկինքու մէջ (Հայաստան, ԱՄՆ-ի Վըրձինիա, Նիւերք, Ֆլորիտա, եւ Մեսեչուսեց նահանգներ, Գանատա, Հնդկաստան) եկեղեցական կարեւոր ծառայութիւններ կատարելէ եւ պարտականութիւններ ստանձնելէ ետք հայկական գաղութներէ ներս, ան 2009 նշանակուած է ԱՄՆ-ի Փենսիլվենիա նահանգի Սուրբ Սահակ եւ Սուրբ Մեսրոպ եկեղեցւոյ հովիտ եւ հոն ծառայած է մինչեւ Իրաքի Հայոց թեմի առաջնորդ ընտրություն ու Պաղտատ փոխադրություն՝ Յունիս 2022ին:

Վաստահ ենք, որ դժուար որո-
շում մըն էր անիկա, եւ բնաւ հեշտ
չէր ապահով երկրի մը մէջ թողնել
եկեղեցական ծառայութիւնը եւ շա-
րունակական խնդիրներ ունեցող

Երկիր մը անցնիլ եկեղեցական
ծառայութեան համար, բայց Սրբա-
զան հայրը ընդունեց զոհորու-
թիւնն ու մարտահրաւերը՝ նախա-
պէս իմանալով իրեն սպասող
դժուարութիւնները:

Հոս կարենոր է համառօտ
անդրադառնալ իրաքի Հայ զաղու-
թի մասին։ Անիկա իր ուրոյնու-
թիւնն ունի եւ հարիւրաւոր տարի-
ներու փայլուն պատմութեան տէր
է։ Հարուստ է իր եկեղեցիներով,
միութիւններով եւ ազգային հաս-
տատութիւններով։ ան աւանդա-
պահ եւ խիստ բծախնդիր է հան-
դէպ ամէն ինչի, որ կը վերաբերի
իր ազգային եւ եկեղեցական ար-
ժէքներունդ բախտը ունեցած է,
բոլոր պարագաներուն, իր զաւակ-
ները ազգային շունչով մէծցնելու
եւ պատրաստելուդ այս բոլորին
կողքին առաւել՝ ան կալուածներու
տէր է։

1950ի վերջերը, գաղութը բա-
ւական բարզաւած վիճակ մը ունէր.
սակայն 14 Յուլիս 1958ի, 14 Փետր-
ուար 1963ի, Նոյեմբեր 1963ի եւ
17-30 Յուլիս 1969ի պետական
կարգերու տապալումները խիստ
ազդեցութիւն ունեցան Հայ հա-
մայնքին վրայ եւ պատճառ դար-
ձան գաղթի հոսանքներու, որոնցից
ամենամեծը եղաւ 1970 սկիզբին,
երբ հարիւրաւոր իրաքանայեր Պիյ-
րութ համանելով՝ ԱՆԶԱ-ի միջոցով ԱՄՆ
անցանգ այլ գաղթը շարու-
նակուեցաւ այլ միջոցներով, մին-
չեւ 1970ի վերջերը։ Իրաքի եւ
Պարսկաստանի միջեւ պատերազմը
(1980-1988) գաղթի հոսանքները
կամեցուց, ճամբորդութիւնը ար-
գիլուած էր սակայն երբ պատե-
րազմը վերջ գտաւ 8 Օգոստոս
1988ին, շատերը հեռացան երկրէն։

Ծոցի երկրորդ պատերազմին,
2 Օգոստոս 1990ին, իրաք ներխու-
ժեց Քուէյթ, սակայն 17 Յունուար
1990ին, դաշնակից ուժերուն կողմէ
իրաք պարտուած դուրս եկաւ Քուէյ-
թէն:Այդ մէջը ծայր տուաւ գաղթի
նոր ալիքի մը՝ առաջին կայանը
ըլլալով Յորդանան, ապա՝ ԱՄՆ,
Գանատա, Հոլանտա, Շուէտ եւ
այլուր: 9 Մարտ 2003ին, Ծոցի
երրորդ պատերազմը ծագեցաւ,
կրկին Ամերիկայի զեկավարու-
թեամբ եւ Անգլիոյ ու այլ երկիր-
ներու մասնակցութեամբ: Իրաքի
մէջ սկսաւ նոր սեւ էջ մը: Անապա-
հովութիւն, առեւեանգում, կողո-
պուտ, պայթիւն, սպանդ, ամէնօր-
եայ կրակմարի եւ ամէն տեսակի
սպառնալիքներ, առաւել եւս՝ ան-
գործութիւն, ելեկտրականութեան,
ջուրի եւ վառելանիւթերու սուր
տագնապ, սղաճ եւ այլն, որոնք

ճար Կայ, ճար Անող Ալ Կայ

ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՈՒԳԵԱՆ

Նախագահ Ռենեփ Թայզիպ
էղտողան Թուրքիոյ Խորհրդարա-
նի վերաբացման առթիւ արտասա-
նած ճառախօսութեան ընթացքին
անդրադարձաւ արցախեան վեր-
ջին զարգացումներուն: Իրտողան
արցախահայութեան տոհմիկ զուու-
մը, բնաջնջումը եւ զանգուածային
արտագաղթը որակեց «Արդարու-
թեան յաղթանակ»:

Հրանդ Տինք ալ անցեալին
ըսած էր հետեւելը. «Ժողովուրդ
մը եթէ նոյնիսկ բամպակներու
փաթթելով ոսկեայ օղանաւի մը
մէջ տեղափոխիք այլ տեղեր, նոյնն
է՝ կատարուածը ցեղասպանութիւն
է»:

Սիւ կողձէ Ռուսակոյ Դաշնութեան Արտաքին գործոց նախարար Լաւրով ալ 2 Հոկտեմբերին յայտարարեց թէ «Փութին չստիպէց Փաշինեանը Ղարաբաղը Ասրպէջնանին տալու համար»։ Ան ալ իր կարգին գտած եղաւ կատարուածի մեղքը Հայաստանի կառավարութեան բեռցնելու եղանակը։

Այս մերձեցումներու դիմաց
կատարեալ խայտառակկութիւն է
ՄԱԿ ի պատուիրակութեան հայա-
թափ եղած Ստեփանակերտ երթա-
լով Ատրպէցանի իշխանութիւն-
ներու կողմէ իրեն տրամադրուած
տեղեկութիւններով հանդէս գալը:
Դիտելով ՄԱԿի պատուիրակու-
թեան թուրքիացի, փաքիստանցի,
Հունգարացի եւ ալպանացի ան-
դամներէ բաղկացող կազմը, ալ
աւելի կը յատականայ գայթակղու-
թեան ծաւալը:

Թուրքիոյ մէջ այժմ կը ծրագր-
ուի յաջորդ քայլերը: Այս վերջերս
իբրև թէ կարդ մը քաղաքացիներ
ահազանդ կը հնչեցնեն Մեծամօրի
աթովակայանի հաւանական վտան-
գի շուրջ: Դիտել տալով թէ աթո-
վակայանը միայն 16 քմ. հեռաւո-
րութիւն ունի Թուրքիոյ իգտիր

ჭაღალებნ, ძիმილნერը კი պահაն-
გნ ირ გადღენის ანირ აგწა-
თოს მთხუა, კანილ თარგა გვიგა-
ნს ან ქათან დილ მთხუა:

Ճիշդ է, որ աթումակայանները
լուրջ սպառնալիք մըն են իրենց
շրջակայ տարածքներու բնակիչ-
ներուն համար: Այս գիտնալով է թէ
արեւածեան երկիրներ սկսած են
իրենց երկիրներու աթումակայան-
ները փակելու գործընթացը: Այս
մասին առաջնատար եղաւ Գեր-
մանիան, բայց Թուրքիոյ նման
երկիրներ մեծ եռանդով լծուած են
աթումակայանի տիրանալու աշխա-
տանքներուն:

Գալով Հայաստանի, Մեծամօրի աթովակացանը փակելու փորձը բաւականին սուլ արժած էր նորայալ հանրապետութեան համար:

Հետոն Տէր Պետրոսեանի գլխաւորած քաղաքական ուժը իշխանութեան զալէ անմիջապէս ետք բնապահպանն ան մտահոգութիւններով փակեց Մեծամօրի կայանը եւ Երեւանի քառուչքի գործարանը: Այդ պահուն քաղաքական գործիչները չէին կրցած կանխատեսել վրայ հասնող շրջափակումը եւ ուժանիւթի մեծ կարիքը: Արդարեւ շուտով ետքայլ եղաւ Մեծամօրը փակելու որոշումէն, բայց ան կրկին արտադրութեան բերելը բաւական երկար ժամանակ պահանջեց:

Կը շարունակուի Հայստանի
ներկայ վիճակէն օգտուելով աւե-
լին պահանջելու թրքական ռազ-
մավարութիւնը: Էրտողան եւ Ալի-
եւ կը յածառին Զանգեզուրի մի-
ջանցքի մը նիւթը օրակարգի վրայ
պահելու: Յատակօրէն յայտնենք թէ
առաջարկուածը լուրջ սպառնա-
լիք մըն է Հայստանի պետակա-
նութեան դիմաց:

Արդէն Ատրպէյճանական քա-
րոզչամեքենան սանձարձակ կեր-

Ծար.ը էջ 15

Հայ Մշակոյթի Ամսուան Առիւ Հայ Մամուլին Դերն Ու Առաքելութիւնը

ՎԵՐ. ԴՈԿՏ. ՎԱՐԱՆ Յ. ԹՈՒԹԻԿԵԱ

իբրեւ ընկերային հակ, մարդ-
արարածը իր անհատական թէ
հաւաքական կեանքին մէջ, իր
ֆիզիքական սնունդէն զատ, կա-
րիքը ունի նաեւ բանաւոր սնուն-
դի տեղեկութեան, իր ներկային
կամ ապագային հետ աղերս ունե-
ցող անցուղարձերուն հաղորդա-
կից դառնալու անհրաժեշտու-
թեան: Այս կարիքին գոհացում
տուող ամէնէն կարեւոր գործօն-
ներէն մէկն է մամուլը:

Ճիշդ է որ ներկայիս տեղակատութեան ազդեցիկ միջոցներ կան, ինչպէս օրինակ, ձայնասփիլուր, հեռուստատեսիլը, համակարգիչը, եւայլն, բայց այդ բոլորը չեն կրնար փոխարինել մածուին ռեռակատառութիւնու:

սամուլին դերակատարութիւնը։
1794-ին եղբ Յարութիւն
Քհնյ. Շմաւոնեան Մատրասի մէջ
Հրատարակեց առաջին հայ թեր-
թը, Ազգարարը, դարաւոր հայ
մշակոյթին վրայ բացուեցաւ փառ-
քի նոր պսակ մը - Հայ Մամուլը։

Հայ մամուլը, անփոխարի-
նելի գեր մը ունեցաւ ազգապահ-
պանման ճակատագրական գոր-
ծին մէջ: Ան լրատուութեան մէկ-
նաբանութիւններու եւ տեսակէտ-
ներու արտայացութեան միջոց
ըլլալի զատ, ունեցաւ յաւելեալ եւ
կենսական դեր մը, հայ ժողո-
վուրդի զաւակներուն մէջ արթնց-
նելու եւ վառ պահելու ինքնու-
րոյն մշակոյթի գիտակցութիւնր:

Հայ մամուլը պատմական
բախտորոշ ծառայութիւն մը մա-
տուցանեց, եւ դեռ կը շարունակէ
մատուցանել, իբրեւ հանրային
կարծիք կերտող, զաղութէ զա-
ղութ կապ հաստատող, ազգային
կենսունակութիւն եւ ստեղծարար
գործունէութիւն արտադրող ազ-
դու միջոց:

Տարապահիւռ հայութեան համար հայ մամուլը միութեան օղակ մը եղած է, եւ գեռ կը շարունակէ ըլլալ: Ան ողեղէն հոյակապ կամուրջ մը եղած է միջ-գաղութային եւ համահայկական միատարբութիւն ստեղծելու եւ հայութեան զանազան հատուածները հիմնական հարցերու շուրջ միաւողեւու ա, իստանքին մէջ:

Կար ժամանակ երբ Հայ Մա-
մուլը բազմերես եւ բացմակող-
մանի հանգամանդ ունէր: Ներկա-
յիս պարագան նոյնը չէ: Մեր
օրերուն հայ մամուլին դերը որո-
շապէս փոխուած է: Այսօր տեղա-
կան առօրեայ տեղեկատուու-
թիւնը այլեւս հայ մամուլին գոր-
ծը չէ: Լրատուութեան այլ գոր-
ծոններ ձայնասափիւու, հեռուստա-
տեսիւ, համակարգիչ շատ աւելի
առագ եւ ազդու կերպով կը կա-
տարեն այդ դերը: Հայ Մամուլը
միայն սահմանափակ իմաստով
կը լրացնէ հայկական տեղակա-
յան թէազ ապահովութեան:

տուութեան պահանջքը։
Արդ, ի՞նչ է մերօրեայ Հայ
մամուլին դերն ու առաքելու-
թիւնը։ Հայ մամուլը Հայ Եկե-
ղեցին, դպրոցին, ակումբին եւ
կազմակերպութեան կողքին, ազ-
գային հաստատութիւն մըն է եւ
մեր ազգային պայքարի առաջին
գիծի վրայ իր կարեւոր դերը
ունի։ Ան հանրային կրթարան
մըն է համահայկական մտածո-
ղութիւն ջամբելու։ Ան հանդի-
սարանն է մեր ազգային մտահո-
գութիւններուն, նպատակներուն,

երազներուն, ուրախութեանց եւցաւերուն։ Ան մեր ազգային կեանքը մեզի վերահասու դարձնող միջոցն է։

Հայ մամուլը գաղափարներու կազմաւորման հնոց մընէ, հանրային կարծիքի արտայացմիչ, մշակոյթի գիտակցութիւնն արթնցնող եւ վառ պահող հզօր ազդակ մը:

Հայ մամուլը նաեւ սքանչելի
միջոց մըն է հայ լեզուի գործա-
ծութեան եւ տարածման վսեմ
գործին մէջ: Ան ոչ միայն մէր
գրականութիւնը կը ճոխացնէ, այլ
նաեւ թեւ կու տայ հայ մտքին,
ողիին ու հայ իմացական եւ
հոգեկան բոլոր արտայացութիւն-
ներուն:

Հայ մամուլը, տասնամեկ-
ներ շարունակ նեցուկ եղած է Հայ
Դատին։ Ան միշտ առաջին գիծի
վրայ գտնուած է Հայ Դատի
նուիրական առաքելութեան ճա-
նապարհին վրայ։ Ան յաճախ աշ-
խատած է եւ դեռ կ'աշխատի
ճանչցնել մեր պահանջատիրու-
թիւն առաջ առաջ առաջ առաջ

թեան անհրաժեշտութիւնը հայ
ժողովուրդի զաւակներուն:
Հայ մամուլը միշտ ջանա-
ցած է մեր ազգային հպարտու-
թիւնը արթնցնել հայ մարդոց
հոգիներուն մէջ, որպէս զի անոնք
հայու հպարտութիւնը պտտցնեն
իրենց հետ՝ այս մոլորակի վրաց
ուր որ գտնուին:

Հաւատքով որ Հայրենիքը ամբա-
կուռ կոռւանն է հայ դողովկուրդի-
գոյատելման եւ յառաջդիմու-
թեան:

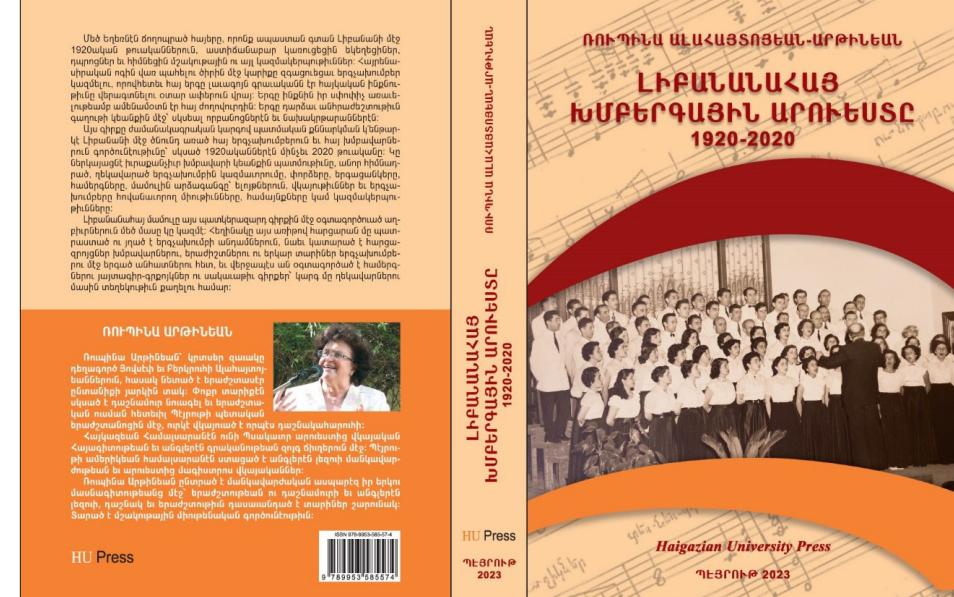
Հայ մամուլը, իբրեւ մէկ
գործօն մասնիկը հայ մշակոյթին,
միշտ շեփորած է հայ մշակոյթը,
որպէս կենսական ազդակ հայ
ինքնութիւնը վառ պահելու, հայ
մարդուն մտքին, սրտին եւ հոգի-
ին մէջ:

Յիշելէ ետք հայ մամուլին
առաքելութիւնը եւ անփոխարի-
նելի ծառացութիւնը, հարկ է
յիշել թէ հայ թերթերը գրեթէ
ամէնուրեք տնտեսական տագնապ-
ներու եւ հանրային անբաւարար
ընկալումի սահմանուած հաստա-
տութիւններ են: Պիւտձէական ան-
հաւասարակշուութեան հետեւան-
քով անոնք նիւթատնտեսական
անբաւարարութենէ կը տագնա-
պին: Այսօր, հայապահպանման
միջնաբերդ նկատուող հայ մա-
մուլը անձկագին մտահոգութիւն-
ներու առարկայ է: Դժբախտա-
բար, շատ վայրերու մէջ հայա-
խօս զանգուածներ հայերէն չեն
կարդար:

Մեծ թիւով հայերու կը հան-
դիպինք, քիչ մը ամէն տեղ, որոնք
շատ լաւ հայերէն կրնան կարդալ
բայց ինչ ինչ պատճառներով,
որեւէ հայերէն թերթի չեն բաժա-
նորդագրուիլ: Ինչպէս կարելի
է հայ ազգային կեանքին մաս
կազմել եւ հայ թերթի մը չկապ-
ուի:

Հայ մամուլին կատարած
այսքան մեծ զոհողութեանց փո-
խարէն արդեօք աւելո՞րդ է ակն-
կալել մեր ժողովուրդէն, որ բա-
ժանորդագրուին հայ թերթին,
քաջալերեն զայն նիւթապէս եւ
բարոյապէս որպէս զի ան ալ իր
հերթին կարենայ շարունակել իր
կարեւոր դերն ու առաքելու-
թիւնը:

Հայկագեան Համալսարանի Հրատարակչատուն.
Ուռապինա Արթինեանի
Լիբանանահայ Խմբերգային Արուեստը,
1920-2020 Մենագրութիւնը

**Հայկագեան Համալսարանի
Հրատարակչատունը լոյսին բերա-
աննախընթաց հատոր մը, նուիր-
ուած իիբանահայ երգչախումբե-
րու պատմութեան:**

Ուշագրաւ է որ լիբանանահայ մշակոյթի կազմակերպուած, հաստատութենականացած առաջին դրսեւրումները եղան երգչախումբերը: Յիրաւի, Կիլիկիային տասնեակ հազարաւոր հայ զաղթականներու կիբանան հասնելին կարճ ժամանակ ետ, քհայ երաժիշտներ են խմբավարներ նախաձեռնեցին երգչախումբերու կազմութեան: Այս երգչախումբերը տարեկան համերգել տուին ոչ միայն Պէրութի, այլեւ Թրիփոլիի ու Զահլիի, Լաթաքիոյ Դամասկոսի մէջ եւ այլուր:

Այս երգչախումբը բերուն դեմքը
մեծ եղաւ բարոյազրկուած եւ յու-
սալքուած հայ գաղթականներուն
հկողմբարոյական կազդուրման, վե-
րելքին եւ լիբանահայ ինքնութեան
կոփումին մէջ:

576 էջ հաշուղղ այս մենագրուղթեամբ, Ուուպինա Արթինեան լուսարձակի տակ կ'առնէ այս երախտաշատ երգչախումբքերը, կը խմբաւորէ զանոնք, կ'ընէ պատումը անոնց երաժշտական գործուզնէութեանց եւ անոնց խմբավարներուն իրագործումներուն:

Հատուրը աննախընթաց է նսա-
ել այն առումով որ կը ներկայացպէ
լիբանահայ մշակութային որոշա-
կի բնագաւառի մը հարիւրամեաց
ամբողջական համապատումը:

Ալիեւի Ռուս-Թուրքական «Սարշը»

Շարունակուած էջ 2-էն

Հրաժարական տուեց Արցախի ընտրեալ նախագահ Արայիկ Յառըթիւնեանը: Մէկ շաբաթ անց, քաջ իմանալով, որ դրան հետեւելու է Պաքուի նախայարձակումը, Արցախի խորհրդարանն, աշնուամնայնիւ, 22 պատգամաւորի մասնակութեամբ արտահերթ նիստ գումարեց եւ նոր նախագահընտրեց:

Ութօրեաց ժամանակահատուածի ճիշտ միջակայքում՝ Սեպտեմբերի 4-ին Սոչիում կայացել էին Փութին-իրդողան բանակցութիւններ: Խորքային քննարկումների շուրջ կողմէրը որեւէ էական տեղեկատութիւն չտարածեցին, բացառութեամբ թուրքական մամուլի մի վերլուծութեան, որ կառուցուած էր «Լենին-Աթաթուրք պայմանաւորուածութիւններն իրենց սպառել են, թուրք-

իան եւ Ռուսաստանը նոր, աշխարհաքաղաքական նշանակութեան պայմանագրի կնքման կարիք ունեն:»: Կը փորմալացուի՞ Փութին-իրդողան նոր գործարքը: Թուրքիան կրկին յետաձգել է ՆԱՏՕ-ին Շուետի անդամակցութեան համաձայնագրի խորհրդարանական վաւերացումը: Այս անգամ արդէն բաց տեքստով ասւում է, որ Անքարան սպասում է F-16 կործանիչներ գնելու ամերիկեան համաձայնութեանը:

Ի՞նչ կը ձեռնարկի Վլատիմիր Փութինը, եթէ Ուշշինկթոնը ընդուածի եւ թուրք-ամերիկեան համաձայնութիւն կայանայ ոչ միայն կործանիչների առուվաճառքի, այլև Մերձաւոր Արեւելքի, Հարաւային կովկասի եւ կեդրոնական Ասիայի նոր ստատուս-քուոյի շուրջ: Կը փոխուի՞ Ալիեւի ուսու-թուրքական «մարշը»:

«ԱՌԱՋԻՆ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ»

Ինչու Ե Ունում «Ընդդիմութիւնը»

Շարունակուած էջ 2-էն

Սամուէլ Շահրամանեանից պատախան պահանջելու որեւէ քայլ լինի դա բարոյական, թէ իրաւական հարթութիւնում, չի փակում վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի նկատմամբ նոյն գործիքակազմը կիրառելու քաղաքական ուժի, անհատի կամ հանրութեան ներկայացուցիչների հնարաւորութիւնը: Հայաստանը ժողովրդավար եւ իրաւական պետութիւն է: Իրաքանչիւր ոք ազատ է արտայացնելու իր վերաբերմունքը, մօտեցումը եւ տե-

սակէտը, օրէնքով սահմանուած կարգով պաշտպանելու այն: Թողդիմեն: Թողդ նախաձեռնեն: Զակառակ դէպում կայուն տպաւորութիւն է ստեղծում, որ Արցախի վերջին նախագահի անձեռնմինելիութեան համար պայքարողները միայն մի նպատակ են հետապնդում՝ հանրութեանը եւ հայ ժողովրդին զոկել քառասունչորսօրեայ պատերազմի, յաջորդած ցաւալի իրադարձութիւնների մասին ճշմարտութիւնը գոնէ հիմնական մասով իմանալու իրաւունքից: Դա է բռնութիւնը:

Հարցազրոյց Բժիշկ Վարդան Թաշճեանի Հետ

Շարունակուած էջ 12-էն

Կեր կ'ըլլանք,
Միանալով մենք իրարու տէր
կ'ըլլանք,
Եւ Մասիսի նման կանգուն լեռ
կ'ըլլանք»:
(Բուռն եւ երկար ծափահարութիւններ (Խ.Ճ.):
Հարցում.- Ի՞նչ էր Զեր տպաւորութիւնը:

Պատասխան.- Միջազգային մակարդակով բժշկագիտական լազող եւ նախորդը գերազանցող համագումար մըն էր: Ուստի շնորհաւորելի են բոլոր մասնակիցները: Տրամադրութիւնները սկիզբէն մինչեւ վերջ խանդավառ վիճակի մէջ մնացին: Մասնաւորապէս իրական սեռու մենք մասնակիցները յաջուածան աւելի մեծ թիւով եւ աւելի արդիւնաւէտ աշխատանքով: Անոնք արժանի են գնահատանքի իրենց նուրիաբերած բնածին ու հոգատարական շնորհներուն համար, երեւանէն մինչեւ Գիւմրի եւ Գիւմրին մինչեւ երեւան:

Սքանչացնող երեւոյթ էր նաեւ սպիտակ շապիկներով, բժախնդիր կարգապութեամբ, կամաւոր աշխատանքով գործող 45 համալսարանականներու երկսեռ խումբը: Անոնք աշխուժօրէն սատարեցին համագումարին հեղասահ եռօրեայ ընթացքին: Կը հաւատամ իրենց սերունդին ֆիզիքական, մտային, հոգեկան եւ ընկերացին յարածուած անդամներու աղածի նաեւ զուգահեռաբար հայոց միասնականութիւնը:

Աշխարհի տարբեր երկիրնե-

րէն եկանք Հայաստան ու մեր եղբայրակիցներով (confrere) վայելեցինք Հարազատօրէն մեր վեցերորդ համագումարին երեք օրերը, թէ՝ բժշկագիտութեան եւ թէ՝ ազգապահանութեան համբով: Հստակարգիսին, միասին աւելին ընել կարելի եղաւ բժշկագիտականորդէն, այսինքն ծրագրութեամբ՝ մէկ բժշկագիտական համարական մասով իմանալու իրաւունքից: Դա միայն միացաւ միութեամբ:

Յուստանք եւ ջանանք որ յիսուն տարի առաջ ծրագրուած միասնականն ալ ամբողջականացած իրականանաց, հայ հազարաւոր առողջապահական գործիչներու անդամակցութեամբ՝ մէկ բժշկագիտական համարական մասով միայն միացաւ միութեամբ:

Հարցում.- Վերջին խօսք ունի՞ք:

Պատասխան.- Այս, վերջին խօսքս հետեւեալն է, թէ եղադրուած իմ գալիքորնիահայ եւ լիբանանահայ բժշկական միութիւններէն ներս ունեցած անդամի, գանձապահի եւ փոխառնապետի փորձառութեանէ: Մեր բոլորին մայր միութիւններ, պահելով ներկայի միութիւններն ու վարչութիւնները, կրնայ հսկայական ոյժ եւ կարելիութիւններ ծառակել քանակով ու որակով: Այդ ձեռով երկու տարին անդամ մը 3 օրուաց փոխան, կարելի է տարին 365 օր իրարու հետ հաղորդակցիլ եւ համագործակցիլ: Ընթացիկ գործունէութիւններն ու պաշտօնական դիմումներն ալ ազգային եւ միջազգային գետիններու վրայ կրնանը ըլլալ հարիւրի տեղ հազարաւոր անդամներու աւելով աղեցիկ եւ աւելի օգտաշատ:

Համար Կայ, ճար Անող Ալ Կայ

Իրաքի Հայոց Թեմի Առաջնորդ

Շարունակուած էջ 11-էն

տեւեցին քանի մը տարիներ եւ պատճառ եղան մասսայական ելքի (Exodus) երկրէն:

Ներկայիս, գաղութը կենսունակ է ինչպէս եղած է միշտ, սակայն ան կորսնցուցած է մէծ թիւով անդամներ՝ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի պատճառու:

Գաղութի կեանքը, մանաւանդ հաւատացեալներու եկեղեցական կեանքը, վերջերս անտարբեր եւ միապաղադ շրջանի մաս մը շրջաններու մէջ իսկական մաս առ գաղթի

